

A középkori ispita azonos a mai déli kolostorszárny középső szakaszával. Osztás nélküli nagy teremből állhatott. 1360-ban ide települtek a ferences szerzetesek. A középkori kolostor fokozatosan alakult ki a meglévő ispitát, azaz a déli szárnyat használva. A nyugati szárny teljes mértékig 17. századi, a 14. századtól nyugatra, a város felé építették meg. A 17. századra romossá váló nyugati szárnyat lebontották az alapon lévő töredék építőanyagot is kiszedve, melynek nyomait a mai quadrumban sikerült feltárni. A római útfelszín már 90 cm mélységben mutatkozott. Alatta széles csatorna volt.

Munkatárs: Medgyes Magdolna.

HAJMÁSI ERIKA

348. Szombathely, Kámon, Kertész MTSZ, Muskátli út (Vas megye) B

A leletmentés a 8721. számú Szombathely–Lukácsháza összekötő út nyomvonalán történt. A 8721/1. számmal regisztrált lelőhely az út K-i vége, amely a Kertész MTSZ egykori területén halad keresztül, az üvegházak és a hőközpont között, a Muskátli utca folytatásában, a Perint patak bal partjáig. A terület kb. 200 m hosszú, nagyrészt feltöltött, bolygatott és fedett terület. A hely szondázását az indokolta, hogy a szomszédos területeken Fekete Mária és Bándi Gábor a TÁVHÓ Központ területén 1981-ben, garázsépítés alkalmával leletmentést végzett, ahol késő bronzkori telep nyomait találták meg.²⁵

2000. március 20–31. között folyt a szondázó ásatás. A területen kb. 200 m hosszan végeztünk kutatást, egy kutatóárkot és kilenc szelvényt nyitottunk. A terület csaknem kétharmada volt fedett, vagy bolygatott, a megnyitott területek nagysága 300 m².

A kutatóárkot nagyjából a nyomvonal közepén jeleltük ki, de végig bolygatott területen halad. A szelvényekben jól látszik, hogy a területen átlag csaknem 40 cm vastagon újkori feltöltés van, alatta a kb. 35 cm vastag humusz erősen bolygatott. A legtöbb leletanyag a III. szelvényből került elő, amely a legközelebb esett a korábbi leletmentések színhelyéhez. A feltöltés és a bolygatott humuszréteg alatt elkülönítettünk 50–75 cm mélyen egy világosbarna humuszos réteget. Ebből a rétegből több szép bronzkori, halomsíros kultúra edénytöredéke is előkerült, de egyéb régészeti jelenséget nem tudunk elkülöníteni. A leletanyag a szombathelyi Savaria Múzeumba került.

Az újkori feltöltés egy mély fekvésű részre utal, talán egy egykori folyómederre. Feltehetőleg az egykori Perint-patak medrének bal partján található késő bronz-

kori telep szélét figyeltük meg a kutatott terület DK-i végénél.

A tengerszint feletti magasságokat a kámoni kápolna K-i oldalán lévő falicsap magassága határozta meg (17003) Btszf. 216,468 m. Költségek kb. 1 millió forint.

FARKAS CSILLA

349. Szombathely, Metro Áruház a Kőszegi (87. számú) út és a városi körgyűrű találkozásánál (Vas megye) R, B, Kk

Augusztus 11. és december 21. között folytattunk leletmentést a 41 000 m²-nyi területen, amit ideiglenes védelem alá kellett helyezni a METRO Holding Hungary Kft. nem megfelelő viszonyulása miatt. A feltárás elégtelen anyagi finanszírozása csak lassú munkatempót tett lehetővé. Az ásatást a Kulturális Örökség Igazgatósága illetve a METRO Kft. támogatásával végezte el a Vas Megyei Múzeumok Igazgatósága. A feltárást megtekintette az Ásatási Bizottság és a Kulturális Örökség Igazgatósága területi vezetője Figler András.

A lelőhelyen Vas megye rézkori településeit tekintve ezidáig a legnagyobb kiterjedésben megkutatott faluról beszélhetünk. A település a lengyeli kultúra későbbi fázisára, a kora rézkorra keltezhető. Két nagyméretű (kb. 20 m hosszú), alapárkos, cölöpszerkezetes és agyagfalú házat tártunk fel. A 2. számú úgynevezett megaronos típusú. Az 1. ház padlóját – ha volt – a gépi humuszolás megsemmisítette. A 2. háznak nem lehetett padlója. Néhány kemence, munkagödrök, agyagkitermelő- és személgödrök, valamint egy körárok részlete került még megkutatásra. Az objektumok egy részét csak részben tártuk fel, vagy metszettük át, szondáztuk meg. Leletanyagukat tekintve kiemelkedő jelentőségűek: a 19. gödör, 32. objektum e háztól K-re kemencével, sok agyagkanál- és edénytöredékekkel, kovaeszközökkel; a 28. objektum kerámiával; a 122. objektum szintén rengeteg kerámiával, agyagkanállal, őrlőkővel és kovákkal. A körárookban is nagy mennyiségű edénytöredék volt. A településen meglepően kevés és rossz megtartású állatcsont került elő.

A kora bronzkorból egy, a késő középkor–újkorból három objektum került elő. A települési jelenségek főként K és É felé várhatók, ahol építkezések is lesznek a jövőben.

Az objektumokból radiocarbon és környezet rekonstrukciós vizsgálatokra mintákat gyűjtöttünk. A kőanyag feldolgozását Marton Tibor (Magyar Tudományos Akadémia Régészeti Intézet) megkezdte.

FARKAS CSILLA – ILON GÁBOR

350. Szombathely, Olad (Vas megye) R, B, LT, Ró, Kk

Feltárásra került sor a 8721. számú Szombathely–Lukácsháza összekötő út nyomvonalán, 2000. április és május között a 8721/2. számmal regisztrált lelőhelyen.

25 VÖRÖS I.: Szombathely–Kámon késő bronzkori település állatcsont leletei – Die Tierknochenfunde der spätbronzezeitlichen Siedlung Szombathely–Kámon. Savaria Pars Archeologica 24/3 (1999) 291–295.

Az előzetes terepbejárás őskori (rézkori, kelta?) település, római kori villára (?) utaló épülettörmelék, kerámia, késő középkori nyomokat talált a Perint-patak jobb partjától a Sas-Nádas-tóig lejtő területen az út kijelölt nyomvonalában, 300 m hosszan.

Az általunk kutatott területen a felszíni leletanyagot adó bolygatott humuszréteg eltávolítása után őskori gödrök (1-4. objektum) rajzolódtak ki, betöltésükből kevés réz-, bronzkori kerámia került elő. Az 5. objektum, (kő-, téglatörmelékes betöltésű gödör, késő római kerámia és 4. századi pénzek datálják) lehetett a felszínen szétszórtan talált római építőanyag forrása. Más római kori építményt nem találtunk. A gödör egy korábbi, leletanyag híján nem datálható négyszögletes, fabélésű kútba vágott. A 6. objektum négyszögletes, lekerekített sarkú korai kelta ház alja, szép kerámialeletekkel.

Az ásatáson részt vett Molnár Attila régészhallgató.

MEDGYES MAGDOLNA

351. Szombathely, Olad, Aranyvízi-dűlő

(Vas megye) B, A, Ró

A leletmentés a 8721. számú Szombathely-Lukácsháza összekötő út nyomvonalán történt, 2000. április 1. és május 10. között. A 8721/3. számmal regisztrált lelőhely a lakótelep felé induló bekötőút csatlakozásától Ny felé kb. 150-170 m hosszú.

A lelőhely egy egykori patakmeder vagy hosszúkásító, mocsár Ny-i partján, egy magasparton terült el. A kutatást egészen a meder szélénél kezdtük. Ezen a részen egy avar kori objektum került elő. A megnyitott felületen keresztben, nagyjából É-D-i irányban feltehetőleg egy római kori út nyomait találtuk meg, bronzpénzzel és vasfibulával keltezhető. Az úttól kb. 40-50 m-re a terület Ny-i részében római leletanyag került elő, Pó-vidéki terra sigillata, bronzpénzek, bronz- és vasfibulák. Egy kiszedett épületalapozás, gödrök, egyéb objektumok (44 db) jelezték a római kori megtelepülést. Valószínűleg egy kisebb villa, vagy falu, még a római korban elpusztult nyomát találtuk meg. A metszeten végig lehetett követni a mai bolygatott humusz alatt e római kori réteget, amelynek felső részét elszántották, illetve lekopott, a patakmeder felé pedig elkeskenyedik, egyre vékonyabb lesz. Valószínűleg a római kori telep tovább folytatódik Ny-ÉNy felé.

A terület középső D-i felében több őskori, bronzkori gödör került elő. Feltehetően egy kisebb kora bronzkori telep É-i végét találtuk meg (8 objektum).

A lelőhelyet több földút is vágja és erőteljes mezőgazdasági művelést is végeznek rajta. A lelőhely a tervezett összekötő úttól É-ra is folytatódik. Feltárássra került az út 226, 259, 255, 248 pontjai közé eső terület. 170 m hosszan, átlag 15 m szélességben kutattuk a területet. A megkutatott terület 2200 m², az objektumok száma 82 volt. A tengerszint feletti magasságukat, az egykori vasúti töltésen levő háromszögelési pont ma-

gassága adta 217,10 Btszf. A leletek a szombathelyi Savaria Múzeumba kerültek. Költségek kb. 6 M forint.

FARKAS CSILLA

352. Szombathely, Olad, Nagyfa (Alsó mező)

(Vas megye) B

A leletmentés a 8721. számú Szombathely-Lukácsháza összekötő út nyomvonalán történt, 2000. május 9. és 19. között. A 8721/4. számmal regisztrált lelőhely az út Ny-i végénél, annak 0 pontjától kb. 400-450 m-re kezdődik. Egy viszonylag magasabb platón, vagy parton helyezkedik el, de a pontos földrajzi viszonyok megfigyelése nem lehetséges, mert a területen kiskertek találhatóak.

Kb. 1700 m²-t kutattunk meg, az objektumok száma 40 darab, ebből 21 tartozik a halomsíros kultúra népének telepéhez, s a többi bizonytalan objektum. A telep nagyságát a kiskertek miatt nem lehetett pontosan megállapítani, az út nyomvonalába egy kb. 60-65 m hosszú teleprészlet esik, néhány gödör, oszlophely, és egy feltételezett épület nyomát találtuk meg. Közepesen sok kerámia, néhány orsógomb, őrlőkő és egy bronztű került elő.

Költségek kb. 2 M forint.

FARKAS CSILLA

353. Szögliget, Hosszú-tető, Julcsa-barlang

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) Ó, B, Ú

Szenthe István geológus, barlangkutató 2000. februárjában tájékoztatta a Magyar Nemzeti Múzeum munkatársát, Holl Balázst, hogy Szögliget határában, a Hosszú-tető nevű hegy déli oldalán nyíló kis barlangban régészeti leleteket talált. Felfedezéséről értesítette a Herman Ottó Múzeumot is.

A már régóta nyilvántartott, ám névtelen barlangot a bejelentő Julcsa-barlang néven kívánja bevezetni a szakirodalomba.

Február 17-18-án Szenthe István és Holl Balázs felmérték a barlang környékét, előterét és a belső tereket. Február 22-én Rezi Kató Gábor, Holl Balázs, Szenthe István és Dobosi Viola helyszíni szemléjükön a következő eredményre jutottak:

- Szenthe István átadta azokat a tárgyakat, amelyeket a barlangvizsgálat és spirálfúrós mintavétele során talált: késő bronzkori arany karikát, serpentinvésőt, őskori cserépdarabokat.

Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóságának barlangokért felelős munkatársaival (Rózsa Sándor, Guber Péter) a helyszínre mentünk.

- A barlang meredek sziklafallal övezett udvarán fémkereső műszerrel egy újkori kocsi tartozékait, lószerszám-részleteket találtunk.

- A barlang szűk folyosóján és belső termében ugyancsak fémkereső műszerrel további két késő bronzkori aranytárgyat (karika és spirálisan összetekert hu-